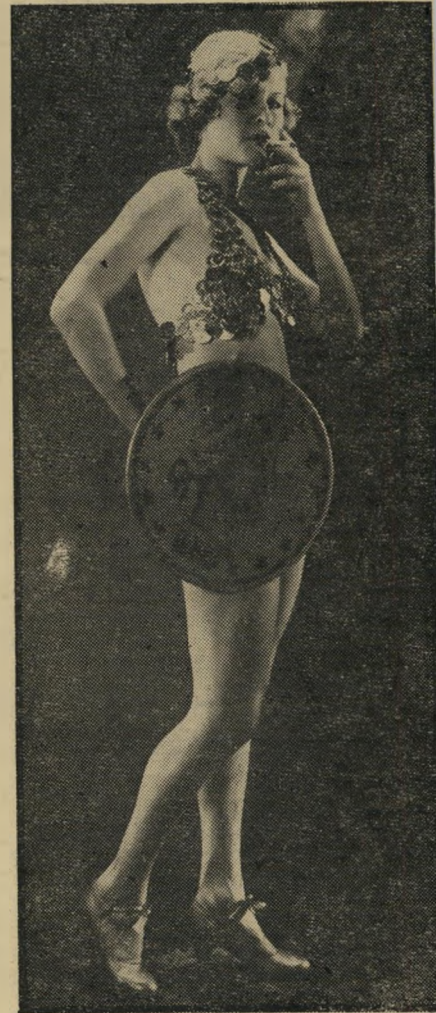

אלא מצאן את השראתם במציאות, בעצב החברתי והפוליטי, ובסרוי החדשות של העיתונות.

במבט נוסף אפשר גם להגיע למסקנות מסוימות על מה שקורה בתעשייה, שמיל-בד בידור יש לה גם אינטרסים פוליטיים מסוימים. כיצד יכול הקולנוע לטפח את הסברה, ולא דווקא בצורה מופגנת כמו בגוש המיזרחי, אלא במסחה של בילוי נעים? כיצד יכול צילום משותף של שירלי טמפל ואדגר הובר, שהיה במשך 50 שנה ראש האי-פי-בי-אי, לחבב את איגרוף החוק על האורח? וכיצד יכול סרט כמו קונג הריק שבבית?

הסרט עשוי להיות שיעור מאלף לכל

ג'ואן בלונדל בעמדה טיפומית נערות זוהר מחפשות עבודה

מי שתוהה על חשיבותו של הקולנוע כאמירנות בכלל וככלי-תיקשורת בפרט. המיירסד הישראלי שקמצנותו בענייני קולנוע ידועה כרבים יכול אף הוא ללמוד הרבה מן הסרט הזה.

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב — תוף הפח, נישואיה של מריה בראון, אנשי הצווארון הכחול, טייס שב הביתה, שיער.
ירושלים — תוף הפח.
חיפה — שיער, ימים ברקיע.

תל-אביב

*** **תוף הפח** (ברייהודה, גרמניה) — גרמניה במאה ה-20, מבעד לעיניו של ילד, בן העיר דאנציג, שבגיל שלוש מחי-ליט לב לגדול יותר, כמחאה נגד העולם הסובב אותו. לפי הרומן המפורסם של גינתר גראס.

ירושלים

*** **10** (רון, ארצות-הברית) — קיר מדיה רומנטית מרידה על משבר גיל המעבר אצל מלחין מצליח שמחפש את האשה המושלמת בקליפורניה שטופת הירושם והחתיכות. בו דרך מסגורת ביוסי; דאדלי מור הוא קומיקאי מחונן.

אדיפוס

שנדיפוס

כה לונה (סטודיו, תל-אביב, איטליה) — חמש הדקות הראשויות הן למעשה תמצית כל מה שיביע הסרט בהמשך; ואין זו קביעה שרירותית של המבקר, אלא הגדרתו של במאי הסרט בכבודו ובעצמו, ברנדו ברטולוצ'י.

מן הפרולוג ברור שמדובר ביחסים שבין אם לבנה, ברוך שהאם משולה בעיני הבר (באיטלקית), שצידה האחד נראה לעין והשני נסתר, וברור שהשפע והמותרות שיומטרו על הבן עתידים כמעט לחנוק אותו. וברור שהתהום שבין השניים תלך ותגדל כשהאם תהיה עסוקה בעצמה מכדי לשים לב לצאצא, ושחוט הטבור יוביל בחזרה את השניים אל חיק מישפחה.

כל זה נאמר ברמזים דקים שפירושו מתברר רק בסוף הסרט, אחרי שעתיים של פיתוח הרעיונות הביסיים שבהתחלה. העלילה מתרכזת בזמרת אופרה אמריקאית, הבאה לסיבוב הופעות אחד עם בנה בן ה-15. ערב הנסיעה. הזמרת שקועה בהופעותיה, בענייניה הפרטיים ובזוהר האופף אותה. הבן, שמחיצת השפה מקשה עליו את קשריו עם בני גילו, מגיע לידי מעשי-מחאה קיצוניים, כמו נטילת סמים, כדי למשוך את תשומת-הלב של אימו.

היכולת של ברטולוצ'י לבנות תמונה על המסך, להוביל צננה לשיא אדיר של התפוצצות (דוגמת הרגע שבו האם מגלה שבנה מסומם) או להפיק חושניות מן המעמדים התמימים ביותר לכאורה, אינה מוטלת בספק. שליטתו בשפת הקולנוע מעוררת התפעלות, והסממנים האופייניים לסרטיו, כמו נופי פארמה, או סצנות מחול למיניהן, תופסים גם כאן תפקיד בולט. השילוב בין המוסיקה האופראית בפס-הקול לבין התמונות הדרמטיות הוא מוש-

ויהי בחצי

הלילה

הצילמה ה-19 (הוד, תל-אביב, ארצות-הברית) — מוצר צריכה זה מיועד לכל מי שאינו יכול

לישון בלילה, אלא אם כן הופחד כהלכה שעה וחצי לפני כן. כל האיזורים הדרושים על מנת להפחיד נמצאים כאן בשפע: זלתות נטרקות בעצמן, רצפות נפרצות, לייזים נאטמים, אסלות מקיאות רפש, טלפונים צורבי ידניים, כיסאות מתנדנדים מעצמם ושערים נעתקים מצוריהם. בקיצור: אורגיה של אפקטים מיוחדים, שכל מטרתה להראות עד כמה יכול בעל-בית להתעלל בדייריו.

מאחרי כל המעשים הקונדסיים הללו מסתתר, כמובן, השטן, הידוע גם בכינוי „בעל זבוב“. מכאן הנוכחות המאיימת של הזבובים, המייצגים את הרוח הרעה, לאורך הסיפור. מה שיש עוד בסיפור הוא בעל המעורר חשד, כומר שאין מאמינים להזיותיו, ילדה המשוחחת עם מישהו מעולם אחר, כלב שחור שנדאה כמו צרבורוס, ועוד כיוצא באלה.

הבעיה היא שחוץ מאפקטים מיוחדים ומפרצופים מעוררים של שחקנים, (גיימס ברולי ומרוט קידר) אין בסרט הזה דבר. ברגע שחפצים דוממים מפסיקים להתעופף והסיי-

נולודרנה

בזול

פעמון הזכוכית (אורלי, תל-אביב, ארצות-הברית) — הסרט הזה עשוי להיות לחיט קופתי.

הוא מבוסס על ספר שנמכר במהדורות רבות, הוא עוסק בנושא שכל אחד רואה עצמו בריסמכא בו, והוא מטפל בו בדיוק ברך שכל אחד מן הצופים היה מטפל בו, כלומר בדרך הלא-נכונה.

פעמון הזכוכית הוא סיפורה האוטוביוגרפי של סילביה פלאט, סופרת ומשוררת אמריקאית שלבטי היצירה שלה ובעיות נפשיות, אישיות, מיניות וסוציאליות, העבירו אותה, לתקופה מסוימת, על דעתה.

עד כאן מיקרה קליני, שאנשי מיקצוע בוודאי מכירים רבים כמוהו. מכאן והלאה מתחילות הבעיות. בהדרגה הבמאי לארי פירס הופך העולם המסובב את הצעירה לעולם פשטני, גס ואלים שהטירוף מתבקש מאליו, ומותר אפילו לחשוך בשאלה שאינם משתגעים, אינם נורמלים. אם מזובר בסידרת נסיבות חסרות-מזל שנפלו בחלקו של אדם מסויים אחר, הרי יש לסרט עניין מוגבל ביותר, מאחר שאין לו מה לומר למי שאינו ביש-מזל עד כדי כך. אם הסרט אמור לצייר את תמונת פני העולם, הרי מאחרי

קלייבורג וברי: הופעה מרהיבה

לם והכל מתוכנן בקפידה, מצינעי התפאורה ועד לקצב העריכה.

מה שחסר, הוא אותו דבק שיחבר את כל המרכיבים הנפלאים הללו ליחידה אמינה אחת. לעתים קרובות מדי נדמה שהמאמץ כולו בא רק כדי להגיש עוד גירסה של תסביך אדיפוס. לקראת סוף הסרט מסתבר שחצופה צריך היה להיות מוטרד מתעלומה שאין קודם לכן כל רמז לקיומה, וגימלה מסמים כתוצאה ממשבר מישפחתי הוא פיתרון פשטני וחיוור ביותר.

למרות זאת, כל מי שאוהב קולנוע, חייב לעצמו לראות את לה לונה, הן בשל אותם חלקים מוצלחים בעבודתו של ברטולוצ'י, הן בשל הופעתה המרהיבה של גיל קלייבורג והן בשל מלאכת הצילום של ויטוריו סטורארו.

ברוליין וקידר: לפחד בלילה

פור צריך להתחיל, מסתבר שאין בו אלא תועלת אחת: להעביר את הצופה אל האפקט הבא. וההמתנה לאפקט זה יכולה להיות מעייפת למדי וחסרת עניין לחלוטין.

התמוטטות נפשית: עניין מוגבל

התמונה ניצבת פילוסופיה בגרוש. ואשר לפואזיה, המבעבת בנפשה של הגיבורה, מדברים עליה יותר משמועים אותה, וכאשר כבר שומעים אותה, קשה להתפעל ממנה.